

**Изказване на омбудсмана Мая Манолова на пресконференцията по повод
Националната среща на местните обществени посредници**

8 септември 2016 г.

Повод на пресконференцията е Националната среща на местните обществени посредници, която се проведе днес в институцията на омбудсмана. Имам удоволствието да Ви представя част от местните омбудсмани - омбудсманът на София г-жа Лилия Христова,, омбудсманът на Шумен г-н Иван Капралов, омбудсманът на Бургас г-н Теньо Атанасов, омбудсманът на Казанлък г-жа Гинка Щерева, омбудсманът на Кърджали г-н Расим Муса, омбудсманът на Пловдив г-н Борислав Стаматов и най-новият обществен посредник, новоизбраният омбудсман на Кюстендил г-н Васил Иванов, избран от ОС през миналата седмица.

Обсъдихме няколко теми – промените в Закона за местното самоуправление и местната администрация, които облекчават процедурата за избор на местен омбудсман, най-често срещаните проблеми, с които се сблъскват местните обществени посредници, защитавайки гражданите и изграждането на мрежа на местните обществени посредници.

Обединихме се около разбирането, че при нарастващото социално страдание и тежките проблеми, с които се сблъскват българските граждани все повече имат нужда от една институция, която да стои зад гърба им, да ги подкрепя, да решава проблемите им, да ги утешава и съветва, когато се налага. Приехме, че аз като национален омбудсман и моите колеги като местни обществени посредници ще бъдем тази институция. Хора с мисия, да подкрепят слабите и беззащитните, да подкрепят всички граждани с нарушени права срещу силните на деня – монополи, администрация, представители на властта – централна и местна.

За да сме по-ефективни и по-полезни на българските граждани се обединихме около разбирането, че ни е необходимо изграждането на мрежа на местните обществени посредници и на националния омбудсман, защото мрежата винаги дава плътност, дава сила, а и няколко дни след отбелязване на Съединението си даваме сметка, че съединението дава сила, която е особено нужна, когато се защитават правата на гражданите.

Нашата мрежа към днешна дата няма достатъчно национално покритие, защото от 265 общини, към момента функционират 12 местни обществени посредници. От друга страна местни омбудсмани са избрали най-големите български общини – София, Пловдив, Бургас, Стара Загора, Шумен, Казанлък, Кюстендил и покритието, ако го пресметнем на брой български граждани, е за над 2 100 000 български граждани, които имат свои местни обществени посредници.

Но за да бъдем наистина ефективни имаме нужда от това, омбудсмани да изберат всички български общини, защото аз като национален омбудсман не мога да „огрея“ на всякъде и да застана до всеки българин, който има нужда от защита. Оптималният вариант е да си партнираме – местните обществени посредници с националния омбудсман.

Проблемите за невъзможността на избор на месни обществени посредници са свързани най-вече с текстовете в Закона за местното самоуправление и местната администрация. Текстовете са приети през 2003 г., но 13 години по-късно те все още са трудно работещи. И в най-добрите времена за тази институция са били избрани най-много 24 местни обществени посредници, защото текстовете в закона изискват 2/3 мнозинство. Въпреки кампанията, която провеждаме от началото на новоизбраните общински съвети, с колегите отправихме призив към кметовете и към общинските съвети с нарочна декларация, аз участвах в сесиите на различни общински съвети - в Пазарджик, в Габрово, срещам се с кметове, настоявахме за това да бъдат избирани местни обществени посредници, но това мнозинство е трудно постижимо. Въпреки опитите, въпреки политическите пазарлъци на места, в крайна сметка, няма как да бъде избран местен обществен посредник и много общини в момента полагат усилия, но просто не могат да постигнат тази кворум. Такива са общините в Сливен, Смолян, Банско, Поморие, Добрич, които ние подкрепяме. Затова изразяваме нашата позиция за приемането на промените в Закона за местното самоуправление и местната администрация, които ще променят условията, при които се избират местни обществени посредници и които ще институционализират позицията „местен обществен посредник“. Горещо ги подкрепяме и днес в 14.30 ч. ще се отправим към заседанието на парламентарната Комисия по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите, за да подкрепим приемането от депутатите в тази комисия на този закон. Само че информацията, с която разполагаме и предвид това, което се случи през изминалата седмица на заседанието на регионалната парламентарна комисия ни прави скептични по отношение на резултата от днешното заседание, защото депутатите чакат решението на НСОРБ.

Днес, в резултат на нашата национална среща ние излизаме и с призив-обръщение към НСОРБ с настояване да подкрепи промените в Закона за местното самоуправление и местната администрация. Алибито, което си търсят депутатите е скептичното отношение на НСОРБ към тези промени. Ние разбираме къде ги „стяга

обувката“ кметовете, а именно, че това е допълнителен финансов ресурс за общините, затова сме готови с предложение. Специално ще изготвим предложение към финансовия министър Владислав Горанов, с което ще настояваме за отпускането на целеви средства за общините, които ще изберат местни обществени посредници. Да има текст в закона, ще го внесем между първо и второ четене – всяка община, която избере местен обществен посредник, ще получава целево финансиране за обезпечаване на неговата работа. По този начин ще се гарантира и независимостта на местните обществени посредници, което е друг проблем, тъй като, тогава когато кметът или общинският съвет отпускат парите за заплата на местния обществен посредник е ясно, че неизбежно ще попада под тяхно влияние.

Днес създадохме онлайн мрежа на местните обществени посредници, група в Whatsupp – „Омбудсман“. Това е онлайн група за взаимопомощ, където ще се подкрепяме взаимно при решаването на различни проблеми, ще споделяме опит, ще си помагаме с добри практики, взаимно ще се съветваме как да подкрепим на един или друг гражданин.